Onderwerp
Heerlen-Noord: contouren programma 2021-2045 en indicatie plan 2021-2025

Inleiding/aanleiding

Het programma Heerlen-Noord is een integraal meerjarig (1-generatie-plan) programma voor de stedelijke vernieuwing van Heerlen-Noord ikv het interbestuurlijke programma (IPB) Leefbaarheid en Veiligheid, gericht op het verbeteren van de leefbaarheid en de veiligheid.

De 16 stedelijke vernieuwingsgebieden binnen dit IBP waaronder Heerlen-Noord omvatten een groot deel van de wijken en buurten, die volgens de Leefbaarometer 2018 tot de slechtste categorie wat betreft leefbaarheid- en veiligheidsproblematiek in Nederland worden gerekend. In deze gebieden is sprake van een (per gebied) uiteenlopende combinatie en cumulatie van opgaven op het gebied van onderwijs, werk/armoede/inclusie, veiligheid/ondermijning, wonen en gezondheid. Het programma Leefbaarheid en Veiligheid richt zich op een verkenning van nut, noodzaak en mogelijkheden van een meerjarige Rijksinzet ten behoeve van een integrale maatwerkaanpak van deze gebieden. In het Rijksprogramma wordt nauw samengewerkt met andere ministeries, gemeenten, VNG, maatschappelijke partners en kennisinstellingen.

Doel van het programma Heerlen-Noord is om tot een integrale aanpak in het programmagebied te komen in lijn met de doelstellingen van het Rijksprogramma. Uitdaging daarbij is om meer dan nu problemen intersectoraal (integraal en samen) aan te pakken en bewoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven meer en actief bij de oplossing te betrekken.

De NPRZ-aanpak van Rotterdam-Zuid dient als inspiratie voor het programma Heerlen-Noord. Daar wordt – samen met publieke en private partners - een integrale aanpak op de leefvelden wonen, werk en inkomen en scholing uitgevoerd, gecombineerd met een inzet op veiligheid, opvoeding, zorg en hulpverlening en sociaal functioneren die in (delen van) het gebied nodig is. Voor een dergelijke brede integrale aanpak is het noodzakelijk de verbinding te maken met zoveel mogelijk publieke en private partners en andere (regionale) programma's, en daarmee samen te werken aan structurele integrale oplossingen.

Op dit moment zijn de contouren voor het programma Heerlen-Noord 2021-2045 gereed en is er een voorzet met een financiële doorkijk voor het uitvoeringsplan Heerlen-Noord 2021-2025. De volgende stap is nu om de koers met bijhorende financiële indicatie bij het ministerie van BZK te sonderen.

Dit collegevoorstel betreft dan ook het voornemen om een inhoudelijke en financiële indicatie af te geven aan BZK t.b.v. hun doorrekening van de kosten voor de ondersteuning van de 16 Leefbaarheids- en Veiligheidsgebieden voor de volgende kabinetsperiode. Dat het voor nu een indicatie is, is bij BZK bekend. Zij weten dat Q1 gebruikt gaat worden om de plannen verder in te vullen en dat daarna de berekening concreter onderbouwd kan worden.

Kader
Coalitieakkoord
Meerjaren bestuurlijk programma
Begroting 2021-2022
Rijksprogramma Leefbaarheid en Veiligheid

Kernthema:
Bestuurskracht

Bevoegdheid
College

Voorstel
1. Uitgangspunten voor het programma Heerlen-Noord 2021-2045 vaststellen, te weten:
   - 1-generatieplan met nieuwe kansen voor de jeugd
   - structurele verandering op gebied van sociale economische structuur en leefbaarheid & veiligheid
   - integrale aanpak samen met partners
2. Instemmen met de voorlopige koers en de financiële indicatie voor het uitvoeringsplan Heerlen-Noord 2021-2025 en dit communiceren met BZK.
3. Een bedrag van € 20.000,-- reserveren voor de kosten nodig bij de uitwerking van het plan in Q1 2021.

Argumenten

1. Bij het vastleggen van de contouren van het gebiedsontwikkelingsplan 2021-2045 en de uitgangspunten voor het plan 2021-2025 zijn de stakeholders betrokken geweest.
De plannen zijn ontwikkeld met input van de interne themadeskundigen en vanuit de verschillende stakeholderssessies. In Q1 zal er een intensiever traject gaan lopen met de stakeholders om de contouren nader uit te werken in concrete plannen. Bijgaande notitie zal uitgangspunt zijn hierbij.

2. De financiële indicatie is gebaseerd op de ambitie van Heerlen voor de periode 2021-2025.
Om in 2025 al resultaten te kunnen laten zien in lijn van de ambitie, is deze financiële inzet nodig. Wij zijn uitgegaan van onze eigen Heerlense ambities in onze specifieke situatie. De berekening is gemaakt o.b.v. ervaringscijfers van Heerlen, van Rotterdam-Zuid en van andere gemeenten. Hierop is de indicatie gebaseerd.

3. I.v.m. de nadere specifieke uitwerking van het programma 2021-2025 is extra inzet nodig voor advies t.b.v. communicatie en financiële planontwikkeling.
De opdracht van Ecorys loopt begin januari 2021 af met de oplevering van de eindproducten van de periode juni – december 2020. Begin januari wordt het plan van aanpak voor Q1 vastgesteld en is meer zicht op de benodigde ondersteuning c.q. inzet van communicatie etc.; hiervoor moeten nu al middelen worden gereserveerd.

Tegenargumenten en risico's

1. Er is onvoldoende uitvoeringskracht bij de gemeente en onze partners.
In de financiële indicatie is de benodigde personele capaciteit meegerekend om de projecten te kunnen uitvoeren. Tevens is er een extern programmabureau ingerekend voor de sturing van het programma. Maar de praktijk zal moeten uitwijzen of we voldoende kwantiteit en kwaliteit aan capaciteit kunnen inzetten. Dit geldt ook voor ons gemeentelijk aandeel.

2. Er is nog geen duidelijkheid over gevraagde cofinanciering
Er ligt nu een financiële indicatie van 180 miljoen euro voor het hele programma bovenop reguliere bijdragen van de gemeente en de partners. Er is nog geen informatie over de eventuele hoogte en de wijze van co-financieren.

Kosten en dekking
Het afgeven van een financiële indicatie van de kosten die er gaan komen voor de extra ambitie in het plan 2021-2025 heeft nu geen financiële consequenties.

De reservering van het bedrag van € 20.000,-- voor de uitwerking van het plan Heerlen-Noord 2021-2025 in Q1 wordt gedaan via het centrale budget voor inhuur en advies. Indien in de loop van 2021 middelen beschikbaar worden gesteld vanuit BZK waaruit deze kosten gedekt kunnen worden, vullen we het centrale budget weer aan.

Begroot 2021	€ 1.527.310
Geboekt tot voorstel	€ 0
Verplichtingen	€ 60.623
Saldo	€ 1.467.310
Voorstel	€ 20.000
Eindsaldo	€ 1.447.310
Reserveringen	€

Communicatie
We gaan BZK de aanbiedingsbrief van de burgemeester en bijgaande notitie 'Contouren programmaplan Heerlen-Noord 2021-2045' inclusief de financiële indicatie voor het plan 2021-2025 uiterlijk op 18 december 2020 toesturen.

Over dit besluit zullen we niet openbaar communiceren.

Evaluatie
N.v.t.

Planning, procedure en uitvoering
In Q1 gaan we het plan 2021-2025 met de stakeholders en partners verder invullen. De besluitvorming over het nader ingevulde plan gaat plaats vinden in college en raad en met de partners. In dit kwartaal krijgt de communicatie en participatie van dit programma nadere invulling.
Daarna zal er een formele aanvraag bij het Rijk worden ingediend.

Uitvoering is voorzien vanaf tweede helft 2021.

Bijlagen
1. Programma gebiedsontwikkeling Heerlen-Noord 2021-2045 incl. plan 2021-2025